

Vybrané aspekty zadávání veřejných zakázek ve zdravotnictví, CMS a ESG

seminář
Veřejné zakázky ve zdravotnictví

Obsah

▪ ČÁST 1 – Veřejné zakázky ve zdravotnictví

- Předpokládaná hodnota VZ pravidelné povahy, sčítání hodnot
- DNS
- Podmínky účasti v zadávacích řízení/technická kvalifikace u pořizování zdravotních přístrojů
- JŘBU
- Smlouva na veřejnou zakázku
- Dotované veřejné zakázky
- Metodiky a odborné zdroje

▪ ČÁST 2 – Compliance ve zdravotnictví

▪ ČÁST 3 - ESG

ČÁST 1 – VEŘEJNÉ ZAKÁZKY VE ZDRAVOTNICTVÍ

Předpokládaná hodnota, pravidelné nákupy

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky

- **způsob stanovení PH (§ 18 – 23)**
 - na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění, popř.
 - za dobu trvání smlouvy, popř. za 48 měsíců (dodávky a služby)
 - podle informací získaných:
 - průzkumem trhu
 - předběžnými tržními konzultacemi
 - jiným vhodným způsobem

- **povinnost sčítat předpokládané hodnoty souvisejícího plnění (§ 18)**
 - časová souvislost
 - plnění tvořící funkční celek
 - místní souvislost
 - další typu urbanistická, věcná apod.

Pravidelné nákupy – obecný úvod

Určování předpokládané hodnoty PH = k okamžiku **zahájení ZŘ/ zadání**

▪ Obecně:

- Dle údajů a informací o zakázkách **stejného či podobného předmětu**; není-li k dispozici → PTK, průzkum trhu, jiný vhodný způsob (§16/6)
- POZOR: „**jeden funkční celek**“ a „v časové souvislosti“ (§ 18/2)
- Pokud v částech: rozhodující součet PH všech částí
- Rozsudek NSS [2 Afs 59/2010](#): „Rozděluj a sčítej“

▪ U VZ pravidelné povahy (§ 19 odst. 1 a 2)

- Dle skutečné ceny uhrazené za dodávky nebo služby „**stejného druhu**“ během předcházejících 12 měs. (úprava dle změn) / součet PH jednotlivých dodávek a služeb k zadání během násl. 12 měs. / dle délky smlouvy
- Výjimka z tohoto pravidla: §19 odst. **3** viz dále

Pravidelné nákupy a výjimka dle ZZVZ pro „nahodilé“ nákupy

§ 19 odst. 3: „Za veřejné zakázky podle odstavce 1 se nepovažují veřejné zakázky

- a) u kterých je jednotková cena jejich **předmětu** v době podle odst. 1 písm. a) **proměnlivá**
- b) Kterými zadavatel pořizuje dodávky či služby opakovaně podle svých **aktuálních potřeb** a
- c) Jejichž předpokládaná hodnota určená postupem podle odstavce 1 a 2 nedosahuje limitu podle §25.

→ Jen tehdy se neuplatní §19 odst. 1,2 a nákupy netřeba sčítat

Komentáře/JUD (např. [S0048/2021](#)): „...mají proměnlivou cenu a její dlouhodobější fixace by s ohledem na dlouhodobější vztah mezi Z a vybraným dodavatelem nemusela být pro zadavatele ekonomicky výhodná“.

...zejména: Dodávka elektrické energie; nákup kancelářských potřeb; potraviny; letenky

Dopad novely na pravidelné nákupy (opakující se plnění)

- nutné zjistit PH před zahájením dalšího zadávání dle §19/1,2
 - zvážit výjimky - VZMR nebo §19/3 – a rizika dle výkladu ÚOHS viz „nahodilost“
 - pozor léky zásadně nejsou nahodilé (a potraviny?)
 - Jinak: zadat postupem dle ZZVZ
-
- **Ad-hoc** zadání smlouvy na daný předmět; smlouva s rámcovým prvkem viz Metodika ÚOHS „léky“ a rozhodnutí [R0165/2022/VZ](#) (DNS na IT služby)
 - **Rámcová dohoda**
 - Až na 4 roky/8 let, jeden či více dodavatelů
 - Není otevřené novým dodavatelům x budování vztahů se stávajícími
 - Stanovení max. rozsahu? (viz dále rozsudek SDEU D-23/20, Simonsen & Weel)
 - Možnost využít *elektronický katalog*
 - **Dynamický nákupní systém**
 - Otevřenost novým dodavatelům
 - Možnost členění na kategorie anebo souhrnný DNS (u potravin praktické)
 - Možnost využít *elektronický katalog*

Potraviny: členění dle CPV

2.Oddíl → 3. Skupiny → 4. Třídy → 5. Kategorie

CPV Kódy viz www.cpvkody.cz

15 – Potraviny, nápoje, tabák a související produkty

- 151 – Živočišné produkty, maso a masné výrobky
- 152 – Přípravky a konzervy z ryb
- 153 – Ovoce, zelenina a podobné produkty
- 154 – Oleje a tuky živočišné a rostlinné
- 155 – Mléčné výrobky

155 – Mléčné výrobky

- 1551 – Mléko a smetana
- 1553 – Máslo
- 1554 – Sýry
- 1555 – Různé mléčné výrobky

1554 – Sýry

- 15541 – Stolní sýry
- 15542 – Čerstvé sýry
- 15543 – Strouhaný sýr, sýr v prášku, sýr s modrou plísní a ostatní sýry
- 15544 – Tvrdý sýr
- 15545 – Roztíratelné sýry

ÚOHS – Metodické doporučení pro nákup LP

Snaha řešit 3 oblasti :

1. Charakteristika léčivých přípravků

- definice **účinnou látkou**, resp. účinnými látkami (vs konkrétním názvem)
- výjimka: existuje legitimní důvod pro požadavek na konkrétní lék/léčivý přípravek
- rozdíly mezi „originálním“ léčivým přípravkem a generiky

2. Druhy a kategorie léčivých přípravků

- hlediska pro kategorizaci léčivých přípravků
- zadavatel je povinen nahlížet na plnění svým charakterem totožné či obdobné jako na jednu veřejnou zakázku; vymezení „totožnosti“, resp. „obdobnosti“ u léků

3. Nákupy a distribuční kanály léčivých přípravků

Dvě stěžejní legitimní potřeby:

- **Časová**: potřeba vystavovat a plnit okamžitě (v řádu hodin);
- **Administrativní**: maximálně zjednodušit uzavírání smluv na léky.

Dynamický nákupní systém („DNS“)

Zavedení DNS, zařazení do zavedeného DNS (§ 139 ZZVZ, § 140 ZZVZ)

- **Povinnost vymezit v ZD výčet kritérií hodnocení**
 - Neaplikuje se § 115 ZZVZ (až ve výzvě) → výčet = názvy aplikovaných kritérií v pozdějších výzvách
- **Okamžik zavedení**
 - **Všichni účastníci jsou zařazeni** → okamžikem doručení oznámení posledního z účastníků ZŘ, kteří podali ŽoÚ
 - **Došlo k vyloučení některého účastníka** →
 - Všem uplyne lhůta pro podání námitek
 - V případě podání námitek → všem uplyne lhůta pro podání návrhu
 - V případě podání návrhu → zastavení správního řízení nebo zamítnutí návrhu
- **Zařazení do DNS → rozhodnutí do 10/15 pracovních dní, oznámení bez zbytečného odkladu od rozhodnutí, rozhodný okamžik pro posouzení kvalifikace = okamžik podání ŽoU**

Změna nebo doplnění ZD, kvalifikace v zavedeném DNS (§ 139a a 140a ZZVZ)

- **Změna ZD možná** x nutné uveřejnit (§ 212 ZZVZ) a poskytnout dodavateli dostatečný čas na reakci, **lze doplnit i novou kategorií**
- **Změna ohledně podmínek zařazení** → výzva k předložení nového JEO (odkaz na ISVS/SKD/Certifikát) do 5 pracovních dní (postup dle § 140a odst. 1 ZZVZ)
- **Kvalifikace v zavedeném DNS**
 - Právo zadavatele kdykoliv vyzvat k aktualizaci JEO do 5 pracovních dní
 - Rozhodný okamžik pro posouzení kvalifikace → odeslání výzvy k aktualizaci
 - Pravidla § 81 – 85, § 87 a § 88 ZZVZ se použijí obdobně
 - Nezpůsobilost dodavatele → Z nevyzývá k podání nabídek

Zadávání veřejné zakázky v DNS (§ 141 ZZVZ)

- Povinnost stanovit kritéria hodnocení stanovené v ZD
- Nové oprávnění zadavatele vyžádat si ČP o tom, že se nezměnili údaje rozhodné pro posouzení kvalifikace
- Zpřesnění pravidel pro výběr dodavatele → obdobně § 122 odst. 1 a 2 ZZVZ, od vybraného dodavatele lze požadovat doklady dle § 122 odst. 4 ZZVZ
- **Oprávnění zadavatele uzavřít smlouvu v blokační lhůtě dle § 246 odst. 1 písm. a) – c) ZZVZ**

Blokační lhůty pro uzavření smlouvy v DNS

- §141 odst. 5 ZZVZ - neplatí blokační lhůta dle § 246 odst. 1 písm. a) – c), tedy neplatí blokační lhůta *námitek* všech typů
- I v DNS se uplatňují následující blokační lhůty:
 - 60 dní při zahájení řízení o přezkumu úkonů zadavatele na včas podaný návrh (§ 246 odst. 1 písm. d))
 - 60 dní při zahájení řízení o přezkumu úkonů zadavatele zahájený ex offo (§ 246 odst. 2 ZZVZ)

...a ještě k nákupům léků - DNS

▪ Otázka „stejného druhu“

- u léků ATC klasifikace (viz dále) – 5 úrovní – nejnižší – skupina s totožnou účinnou látkou – potenciální vzájemná *zaměnitelnost*;
- nemusí být jediným možným řešením – rozhodovací praxe soudů?
- popsat obecně (pomocí účinné látky, lékové formy apod.), aby umožnil co nejširší soutěž o veřejnou zakázku;
- specifika léčivých přípravků → není a priori vyloučeno ani poptávat konkrétní lék → důkazní břemeno nese zadavatel (legitimní potřeby).

ÚOHS: stěžejní výhody využití DNS

- 1) dlouhodobost
- 2) otevřenost
- 3) flexibilita

- ATC klasifikace léčiv
 - N - Nervový systém (117)
 - N02 - Analgetika (65)
 - N02B - Jiná analgetika a antipyretika (65)
 - N02BE - Anilidy (55)
 - N02BE01 - Paracetamol (19)

Podmínky účasti v zadávacím řízení//technická kvalifikace u pořizování zdravotních přístrojů

Podmínky účasti v ZŘ (§ 37)

- nutná souvislost s předmětem VZ
- možnost zadavatele stanovit podmínky účasti jako:
 - **podmínky kvalifikace**
 - definují způsobilého dodavatele
 - **technické podmínky**
 - definují předmět veřejné zakázky (specifikace)
 - **obchodní a jiné smluvní podmínky**
 - např. platební podmínky, termíny plnění, sankce apod.
 - používání závazného návrhu smlouvy
 - **zvláštní podmínky**
 - zejm. „sociální a zelené“, inovace
 - další podmínky pro uzavření smlouvy (§ 104) – zkoušky, doklady, SPV

Kvalifikace (§ 73 a násl.)

- **způsobilost a schopnost plnit VZ**
- v nadlimitním režimu lze požadovat pouze:
- **povinně:**
 - **základní způsobilost (§ 74)**
 - bezúhonnost ve vztahu k vybraným TČ
Pozor! Povinnost prokázat bezúhonnost nejen dodavatele (PO), ale i každého člena statutárního orgánu → časová náročnost u zahraničních členů statutárního orgánu x lze nahradit SKD
 - neexistence daňových nedoplatků
 - neexistence nedoplatků na VZP
 - neexistence nedoplatků na platbách sociálního zabezpečení
 - neexistence likvidace, úpadku apod.
 - **profesní způsobilost (§ 77)**
 - povinně výpis z OR či obdobné evidence
 - fakultativně podnikatelské (živnostenské oprávnění), členství v profesních komorách (např. ČAK), odborná způsobilost (např. doklady/potvrzení SÚKL, povolení Státního úřadu pro jadernou bezpečnost)

Kvalifikace (§ 73 a násl.)

- **dle okolností - fakultativně:**
 - **ekonomickou kvalifikaci (§ 78)**
 - pouze obrat, max. za 3 účetní období (zásadně max. dvojnásobek předpokládané hodnoty)
 - **technickou kvalifikaci (§ 79)**
 - seznam významných zakázek (referencí)
 - seznam členů realizačního týmu
 - vzdělání a odborná kvalifikace
 - technické vybavení a další
 - popis přístrojů ve formě produktových listů
- **přiměřenost s ohledem na složitost a rozsah předmětu VZ**

Další požadavky zadavatele (nad rámec kvalifikace)

- dle okolností – fakultativně např.:
 - **Požadavky na poddodavatele**
 - **Způsobilost dodavatele k dodání předmětu VZ (notifikace SÚKL)**
 - **Certifikáty od výrobce k provádění servisu a instruktáže obsluhy**
 - **Prohlášení o shodě výrobků**
- **přiměřenost s ohledem na složitost, předmět a rozsah předmětu VZ**

Předkládání dokladů

▪ Předložení dokladů (§ 45)

- zásadně kopie, ledaže zákon nebo Z při objasnění žádá originál/ověřené kopie
- jiné rovnocenné doklady (§ 45/2)
- lze zásadně slovenština a latina (diplomy) (§45/3)
- namísto dokladů lze odkázat na „informační systém“ (§45/4) či doklady předložené v jiné nabídce
- Prokázání formou čestného prohlášení
 - *§ 86 - Pokud zadavatel nestanoví v zadávací dokumentaci jinak, může dodavatel v žádosti o účast, předběžné nabídce nebo nabídce nahradit předložení dokladů písemným čestným prohlášením. Dodavatel může vždy nahradit požadované doklady jednotným evropským osvědčením pro veřejné zakázky.*
- V rámci elektronické komunikace (§ 211/3 ZZVZ)

Jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky (§ 87)

- čestné prohlášení účastníka o prokázání kvalifikace
- zavedeno směrnicemi EU
- odkaz na formulář - [LINK](#)
 - vyplní účastník (každý člen sdružení) + každá jiná osoba
 - u úředních dokladů – odkaz na internetovou adresu/orgán
 - údaje k tzv. „self-cleaningu“
- §86/1 - e-Certis: elektronický systém na úrovni EU – identifikuje doklady daného státu k prokázání kvalifikace (zejména základní způsobilost)

Seznam kvalifikovaných dodavatelů (§226 dále)

- § 226 odst. 1 – „*Seznamem kvalifikovaných dodavatelů se pro účely tohoto zákona rozumí část informačního systému o veřejných zakázkách, která slouží dodavatelům k prokázání základní způsobilosti podle § 74 a profesní způsobilosti podle § 77.*“
- povinnost zadavatele přijmout výpis SKD, který není starší než 3 měsíce
- Povinnosti zapsaného dodavatele:
 - **Oznámit změny** zapsaných údajů, a to do **15 pracovních dní** ode dne vzniku takové změny
 - Do **31. 3 každého roku prohlásit neexistenci změn zapsaných údajů** a doložit doklady prokazující základní způsobilost
- Metodiky a vzory žádostí a formulářů - [LINK](#)

Ochrana informací (§ 218)

- Za „důvěrné“ se považují údaje nebo sdělení, které dodavatel **poskytl zadavateli** v zadávacím řízení a **označil je jako důvěrné** (§218/1).
- Zadavatel neposkytne podle InfZ (zákona č. 106/1999 Sb.)
 - do ukončení ZŘ informace, které se týkají obsahu nabídek a osob, které se podílejí na průběhu ZŘ
 - důvěrnou informaci; to neplatí pro povinně uváděné informace viz
 - zpráva o hodnocení
 - oznámení o výběru
 - výsledek posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele
 - nebo písemná zpráva
- § 3 ZRS – neuveřejňují se informace, které nelze poskytnout dle InfZ

JŘBU

Podmínky využití JŘBU (§ 63 ZZVZ)

(1) Zadavatel může použít jednací řízení bez uveřejnění, pokud podstatně nezměnil zadávací podmínky oproti předchozímu otevřenému řízení, užšímu řízení nebo zjednodušenému podlimitnímu řízení, v němž

a) nebyly podány žádné nabídky nebo žádosti o účast,

b) podané nabídky bez zásadních změn nemohou uspokojit požadavky zadavatele na předmět veřejné zakázky, nebo

c) účastníci zadávacího řízení nesplnili podmínky účasti v žádosti o účast.

...

(3) Zadavatel může také použít jednací řízení bez uveřejnění, pokud veřejná zakázka může být splněna pouze **určitým dodávatelem**, neboť

a) předmětem plnění veřejné zakázky je umělecké dílo nebo výkon,

b) z technických důvodů neexistuje hospodářská soutěž, nebo

c) je to nezbytné z důvodu ochrany výhradních práv včetně práv duševního vlastnictví.

(4) Podmínky podle odstavce 3 písm. b) a c) jsou splněny pouze v takovém případě, že **nelze využít jiného přiměřeného řešení a že zadavatel nestanovil zadávací podmínky veřejné zakázky s cílem vyloučit hospodářskou soutěž.**

(5) Zadavatel může použít jednací řízení bez uveřejnění také, pokud je to nezbytné v **důsledku krajně naléhavé okolnosti**, kterou zadavatel nemohl předvídat a ani ji nezpůsobil, a nelze dodržet lhůty pro otevřené řízení, užší řízení nebo jednací řízení s uveřejněním.

X výjimka z režimu zákona → posouzení možnosti využití se posuzuje vždy restriktivně

Smlouva na veřejnou zakázku

Úprava „změn“ v ZZVZ - přehled

- vyhrazené „změny“ závazku (§ 222/2 a § 100/1 ZZVZ):
 - „změny díla“ (variations), inflační doložka, nástupnictví
- jiné přípustné změny závazku (§ 222 ZZVZ):
 - odst. 3: ad hoc posouzení – „test Pressetext“
 - odst. 4: „de minimis“ – 10 %/15 % a zároveň podlimitní, zachování povahy VZ
 - odst. 5: dodatečná plnění – ekonom. nebo tech. důvody, nezbytnost, VVZ
 - odst. 6: nepředvídané situace – náležitá péče, zachování povahy, VVZ
 - odst. 7: položky - stavební práce/materiál
 - odst. 10: nahrazení dodavatele – nástupnictví (restrukturalizace nebo výhrada)
- změny v JŘBU:
 - dodatečné dodávky a opční právo na služby a stavební práce (30%)

„Změny“ závazků ze smluv - SHRnutí

- metodika MMR viz [LINK](#)
- **pojem „hodnota“ změny / dodatečných prací**
 - de minimis (10/15%), změny nepředvídatelné a dodatečné
 - více změn → součet všech změn provedených ze stejného důvodu
 - vs. cenový nárůst (30%)
- **de minimis**
 - pozor u VZMR a podlimitních VZ
 - překročení hodnoty → „významné rozšíření“
- možnost změn bez ohledu na % limity zejm.:
 - **vyhrazené změny závazku** - rozsah, cena nebo j. podmínky – pokud podmínky a obsah změny jednoznačně vymezeny v ZD a ve smlouvě
 - **záměna položek u stavebních prací**
- uveřejňování
 - ve Věstníku VZ – změny dodatečné a nepředvídatelné (30d)
 - na profilu (15d) popř. v RS – „změny smluv“ – vs. automatické změny

Nevymáhání nároků ze smlouvy může představovat změnu závazku ze smlouvy

- [Rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2023, č. j. 8 Afs 157/2021-35](#)
- **Zadavatel (Stěžovatel):** město Stochov („Snížení energetické náročnosti BD Mírové náměstí 262-264“)
- **Žalovaný:** Centrum pro regionální rozvoj (poskytovatel dotace)
- Centrum dospělo k závěru, že stěžovatel porušil pravidla pro zadávání veřejných zakázek. Stěžovatel umožnil podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku tím, že připustil prodloužení termínu provedení díla, a to především z důvodu, že v případě 145 dnů prodloužení z celkových 350 dnů se stěžovatel rozhodl nepožadovat smluvní pokutu po dodavateli. Stěžovatel dokonce informoval dodavatele, že smluvní pokuty za technologickou přestávku uplatňovat nebude. Na základě těchto skutečností Centrum rozhodlo o finanční opravě ve výši 25 % z částky poskytnuté dotace. Proti tomuto podal stěžovatel námitky, později žalobu a následně kasační stížnost.
- NSS uvedl, že z prohlášení, že stěžovatel považuje přestávku při provádění díla za důvodnou a nebude vůči dodavateli uplatňovat související smluvní pokutu, plyne, že se stěžovatel vzdává práva požadovat po dobu této přestávky smluvní pokutu. **Vzdání se práva na smluvní pokuty za prodloužení v délce více než 100 dnů v případě zakázky, jež měla být provedena do 150 dnů pochopitelně změnu závazku dle § 222 odst. 1 ZZVZ představuje** (shodně viz rozsudek NSS z 8. 8. 2019, čj. 9 As 153/2019-73, České dráhy).
- Při posuzování, zda došlo ke změně závazku, je tedy **nutné srovnat stav, který plynul ze zadávacích podmínek**, a který mohli potenciální dodavatelé na základě těchto podmínek oprávněně očekávat, se skutečným průběhem zakázky. **Stanoví-li zadavatel v zadávací dokumentaci termín provedení díla, který utvrdí smluvní pokutou, zvažují potenciální dodavatelé před podáním nabídky, zda budou schopni ve stanovené době dílo provést mj. i s ohledem na smluvní pokutu.** Pokud následně zadavatel smluvní pokutu po vybraném dodavateli nepožaduje, **jedná podstatně odlišně, než plynulo ze zadávacích podmínek.**
- Z těchto důvodů proto NSS kasační stížnost zamítl, přičemž zdůraznil, že **závěr, ke kterému dospěl nelze zobecnit tak, že by jakékoliv okamžité neuplatnění práva zadavatele představovalo vždy podstatnou změnu závazku ve smyslu § 222 odst. 1 ZZVZ a v každém jednotlivém případě je potřeba hodnotit veškeré skutkové okolnosti daného případu.**

Vyhrazené „změny“ závazků (§100)

- **Výhrada změny obsahu a předmětu závazku - § 100 odst. 1**
 - Konkrétní stanovení podmínek, kdy může výhrada nastat (např. prodloužení objednatele, nepříznivé klimatické podmínky apod.)
 - Přesné a dostatečně jasné definování obsahu změny (např. prodloužení doby pro dokončení)
- **Výhrada změny dodavatele - § 100 odst. 2 (srov.: § 222/10)**
 - Závažné důvody, které znemožňují/zásadně ztěžují plnění VZ původním dodavatelem (např. prohlášení insolvence, podstatné porušení smlouvy dodavatelem, zánik/smrt dodavatele bez právního nástupce)
 - Alespoň obecné stanovení okruhu osob, z nichž může být nový dodavatel vybrán (např. druhý uchazeč v pořadí původního zadávacího řízení, poddodavatel)
- **Výhrada opčního práva - § 100 odst. 3**
 - Konkrétní stanovení obdobných služeb nebo stavebních prací
 - Konkrétní podmínky poskytnutí jsou předmětem jednání v JŘBU

Inflační doložky

- Povaha vyhrazené změny závazku (§ 222 odst. 2 + § 100 odst. 1)
- rozhodnutí předsedy ÚOHS ze dne 29. 6. 2016, č. j. ÚOHS-R86/2015/VZ-27017/2016/323/Pmo:
- „V obecné rovině lze připustit, že si smluvní strany mohou sjednat inflační doložku až prostřednictvím dodatků ke smlouvě.“
- Teoreticky lze doplnit na základě § 222 odst. 3 (x riskantní – vychýlení ekonomické rovnováhy) nebo odst. 6 (riskantní - nepředvídatelná okolnost, jak vypočítat hodnotu změny?)
- → vhodnější začlenit na základě ustanovení § 222 s „kvantitativní“ pojistkou → § 222 odst. 4 ZZVZ

Ukončení závazku ze smlouvy (§ 223)

- Z může závazek ze smlouvy na VZ vypovědět nebo od ní odstoupit
- v případě, že v jejím plnění nelze pokračovat bez porušení § 222
- bez zbytečného odkladu, pokud zjistí, že smlouva neměla být uzavřena neboť vybraný dodavatel
 - měl být vyloučen z účasti
 - před zadáním VZ předložil údaje, dokumenty, vzorky nebo modely, které neodpovídaly skutečnosti a měly/mohly mít vliv na výběr dodavatele
 - byl vybrán v souvislosti se závažným porušením povinnosti čl. státu dle čl. 258, o kterém rozhodl SDEU (na návrh EK, zejm. chybná transpozice)
- k odchylným ujednáním se nepřihlíží
- Dle DZ: Poprvé zákon reguluje možný způsob ukončení realizační smlouvy na veřejnou zakázku. ... V předchozích časových verzích...byla regulována neplatnost smlouvy za určitých podmínek...

Dotované veřejné zakázky ve zdravotnictví

Specifika dotovaných zakázek

- Dotační programy
 - **Národní dotační programy MZd pro rok 2024 – [LINK](#)**
 - **Dotace z evropských fondů v oblasti zdravotnictví - [LINK](#)**
- Povinnost dodržovat nejen zákonné povinnosti x i dotační podmínky, zejména v oblasti:
 - Účetnictví projektu
 - Dodržení termínů
 - Uznatelnosti nákladů
 - Administrace projektů (např. povinnost hodnocení projektu auditorem, stanovené podmínky pro kontrolu projektu)
- Každý projekt je následně detailně přezkoumáván dotačním orgánem a může být rozhodnuto o dodatečném zkrácení dotace → **potřeba důkladně prostudovat podmínky a tyto následně dodržovat a vše transparentně popsat**

Metodiky a další odborné zdroje

Metodiky, stanoviska, doporučení relevantní pro oblast zdravotnictví

- **Nákup potravin** - Společné stanovisko MMR a Mze k otázce určení „dodávek stejného druhu“ v případě pořizování potravin pro účely aplikace § 19 odst. 1 ZZVZ [LINK](#)
- **Aktualizovaný sborník** rozhodnutí ÚOHS v oblasti zdravotnictví [LINK](#)
- **Zdravotnické prostředky** - Doporučení pracovní skupiny AVZ k pořizování / zadávání zdravotnických prostředků a souvisejících služeb ve veřejných zakázkách [LINK](#)

ČÁST 2 - COMPLIANCE

Exkurs: Hranice spolupráce ve veřejných zakázkách

- riziková (nežádoucí) jakákoli spolupráce mezi konkurenty při přípravě nabídek
- Tzv. „bid rigging“: (kartelová) dohoda narušující hospodářskou soutěž spáchaná v souvislosti se zadáváním veřejné zakázky = zakázaná bez výjimek
- Sankce:
 - § 48 odst. 6 ZZVZ: „Zadavatel může vyloučit účastníka (...) pokud na základě důvěryhodných informací získá důvodné podezření, že účastník (...) uzavřel s jinými osobami zakázanou dohodu (...) v souvislosti se zadávanou veřejnou zakázkou.“
 - § 22a/4 ZOHS: „Za správní delikt (...) se spolu s pokutou (...) uloží zákaz plnění veřejných zakázek na dobu 3 let podle zákona o zadávání veřejných zakázek, není-li dále stanoveno jinak.“ + pokuta až 10% obratu
 - § 257 TZ: Pletichy při zadání veřejné zakázky (sazba až 10 let)
§ 248 TZ: Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže (až 8 let)
- Motivace k oznámení porušení - tzv. *leniency program*

Compliance management systém („CMS“)

- Soulad vnitřních předpisů s právními předpisy
- Pravidla, které na společnost dopadají
 - **Externí:** zákony, ISO 37301, ISO 37001
 - **Interní:** etické hodnoty, vnitropodnikové normy
- **Okruhy CMS**
 - Organizační řád, podpisový řád, pracovní řád, další základní dokumenty
 - Předpisy o zadávání veřejných zakázek, uzavírání smluv, uveřejňování smluv v registru, řízení oběhu vnitřních dokumentů, ochrana osobních údajů
 - **Etický kodex**
 - Pravidla interakce mezi nemocnicemi a zadavateli na konferencích, navazování jiných kontaktů, přijímání darů... = **nebezpečí ovlivňování budoucích zadávaných projektů**
 - **nesmí vzbuzovat pocit závaznosti**
 - Příklady etických kodexů: *Etický kodex zaměstnanců Fakultní nemocnice v Motole ([zde](#))*, *Etický kodex zaměstnanců Vsetínské nemocnice ([zde](#))*, *Etický kodex Oblastní nemocnice Kladno ([zde](#))*

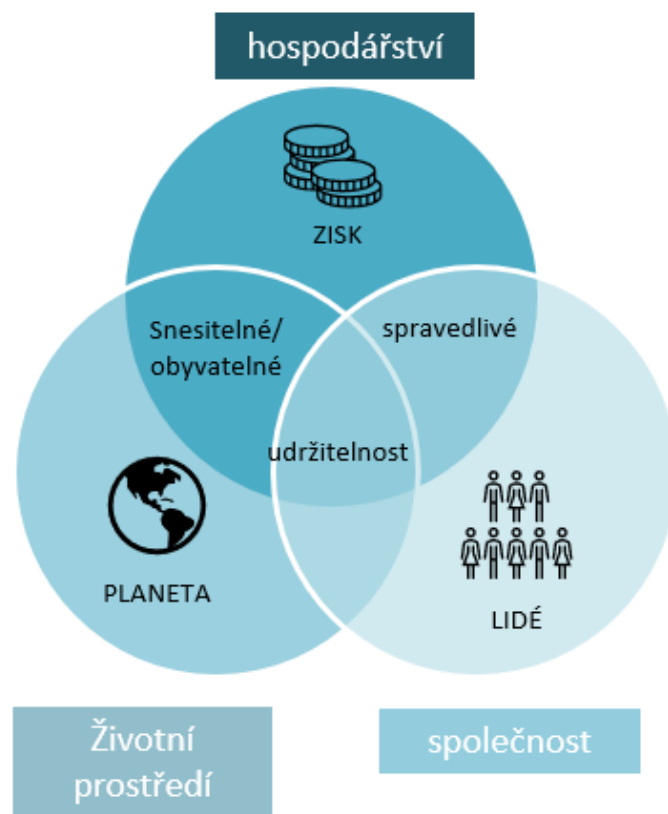
Přehled činností nutných pro zavedení CMS (Implementační plán)

- 1) **Zpracování kontextu organizace a legislativní analýzy** (interní a externí prostředí Nemocnice, oblast působnosti, vztahy s vlastníkem, dopadající právní úprava, aj.)
- 2) **Vytvoření komunikačního plánu** (projekt CMS bude nutné interně oznámit a začít na něj připravovat management a zaměstnance)
- 3) **Zřízení Compliance funkce** (interní pozice compliance manažera / specialisty – může vzniknout potřeba nových pracovních míst)
- 4) **Analýza a úpravy vnitřních předpisů** (jedna z naprosto stěžejních částí – návrh zpracování úprav a případného vzniku nových předpisů)
- 5) **Realizace pohovorů s klíčovými manažery** (za účelem ověření pochopení fungování organizace dle vnitřních předpisů)
- 6) **Návrh a provedení nápravných opatření** (postupné zavedení změn v organizaci – se stanovením a kontrolou dodržování termínů realizace)
- 7) **Zajištění vzdělávání zaměstnanců** (v návaznosti na provedené změny v organizaci, nové procesy / postupy – lze pro ušetření nákladů a času zaměstnanců formou e-learningu);
- 8) **Ukončení projektu a závěrečná zpráva** (reporting výsledků vedení společnosti)

ČÁST 3 - ESG

Co je udržitelnost

- **Udržitelnost** = zajištění dlouhodobé relativní rovnováhy (stability) mezi 3 hlavními pilíři (doménami): **hospodářstvím, životním prostředím a společností** („zisky, planetou a lidmi“)
- **Riziko udržitelnosti** = **ESG rizika** = událost nebo situace v environmentální (**E**) nebo sociální oblasti (**S**) nebo v oblasti správy řízení (**G**), která by mohla mít, pokud nastane, významný nepříznivý dopad na hodnotu investice“ (čl. 2 odst. 22 SFDR)

Relevantní legislativa

- **NFRD (Non-Financial Reporting Directive)** = Směrnice EP a Rady 2014/95/EU ze dne 22. 10. 2014 o uvádění nefinančních informací týkajících se rozmanitosti některých velkých podniků a skupin.
- **SFDR (Sustainability Finance Disclosure Regulation)** = Nařízení EP a Rady (EU) 2019/2088 ze dne 27. 11. 2019 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb.
- **Taxonomie EU** = Nařízení EP a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. 6. 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a kterým se mění SFDR.
- **CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive)** = Směrnice o sustainability reportingu – novelizuje Nařízení (EU) No 537/2014, Směrnici 2004/109/EC, Směrnici 2006/43/EC a Směrnici 2013/34/EU –povinnost pro vybrané účetní jednotky vypracovávat a auditovat sustainability report (zpráva o udržitelnosti) jako součást výroční zprávy pro společnosti
- **CSDDD (Corporate Sustainability Due Dilligence Directive)** = **Návrh směrnice** zavádějící povinnost náležité péče v oblasti lidských práv a životního prostředí pro společnosti (v rámci skupin a jejich dodavatelsko-odběratelských řetězcích) s (i) 500+ zaměstnanci a celosvětovým obratem \geq než 150 mil EUR nebo (ii) 250+ zaměstnanců, celosvětový obrat \geq než 40 milionů EUR, z toho 50% realizován v rizikových odvětvích např. výroba a velkoobchod s textilí, usní, obuvi, zemědělství, lesnictví, rybolov, velkoobchod se zemědělskými surovinami, dřevem, potravinami a nápoji, těžba surovin (ropa, zemní plyn), výroba výrobků ze základních kovů a kovodělných výrobků a velkoobchod.

Taxonomie EU

▪ Předmět

- Stanovení kritérií pro určení, zda je daná činnost **environmentálně udržitelná**, tedy:
 - významně přispívá k jednomu nebo více environmentálnímu cíli („substantial contribution“)
 - významně nepoškozuje žádný z environmentálních cílů („do no significant harm“ – DNSH)
 - je vykonávána v souladu s minimálními zárukami postupů podniku vykonávajícího hospodářskou činnost, jež zajišťují soulad s pokyny OECD pro nadnárodní společnosti a obecnými zásadami OSN v oblasti podnikání a lidských práv
 - splňuje technická screeningová kritéria (prováděcí nařízení Komise)
- **X žádné činnosti nezakazuje**

▪ Účel

- Podpora „zeleného“ „udržitelného“ financování.
- Prevence greenwashingu.

▪ Na co se vztahuje

- Opatření přijatá členskými státy nebo EU ve vztahu k finančním produktům nebo podnikovým dluhopisům, které jsou označovány jako environmentálně udržitelné.

▪ Na koho se vztahuje

- Účastníky finančního trhu poskytující finanční produkty.
- Společnosti, na které se vztahuje povinnost nefinančního reportingu.

ESG REPORTY

- = povinnost vypracovat, zveřejnit a auditovat zprávu o udržitelnosti
- **Koho se týká:**
 - Společnosti reportující dle NFDR
 - Velké společnosti = společnosti splňující 2 ze 3 podmínek = (i) 250+ zaměstnanců; (ii) celosvětový obrat větší než 50 milionů EUR; (iii) aktiva více než 25 milionů EUR
 - Všechny společnosti kótované na regulovaných trzích (včetně kótovaných SME, ne mikrospolečností)
 - Společnosti mimo EU vytvářející v EU čistý obrat €150 milionů, které v EU mají alespoň jednu pobočku nebo dceřinou společnost
- **První povinnosti:**
 - Účetní rok 2024 (zpráva v roce 2025) pro všechny společnosti, které již podléhají směrnici NFRD
 - **Účetní rok 2025 (zpráva v roce 2026) pro všechny velké společnosti**
 - Účetní rok 2026 (zpráva v roce 2027) pro všechny kótované SME (možnost odhlášení do 2028)
 - Účetní rok 2028 pro společnosti mimo EU (viz výše)
- **Podmínky a forma:**
 - Zpráva certifikovaná akreditovaným nezávislým auditorem
 - Požadavky na zveřejňování informací = **Evropské standardy pro hlášení udržitelnosti (ESRS)**

Proč se věnovat ESG při podnikání

- **Zelené financování** - ESG rizika společnosti nebo nedostatečná udržitelnost činností společnosti podle EU taxonomie mohou ztížit přístup k bankovnímu nebo dotačnímu financování. Investice do udržitelných činností naopak mohou zlepšit a zlevnit přístup společnosti k finančním prostředkům
- **Zelené veřejné podpory** - Na období let 2021-2027 byla v ČR vyčleněna částka ve výši přes 1 bilion Kč. Výrazné zaměření na podporu tzv. „zelených projektů“ komunikuje Národní plán obnovy, Modernizační fond a Inovační fond SFŽP ČR, Operační fond Spravedlivá transformace SFŽP ČR – cílí specificky na Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj
- **Veřejné zakázky** - Subjekty dodávající služby státu budou nuceny vedle kompetitivní ceny doložit náklady životního cyklu
- **Hodnota společnosti** - posuzování ESG rizik se stává součástí due diligence před vstupem investorů, při realizaci akvizice nebo prodeje společnosti a mohou mít reálný vliv na hodnotu společnosti
- **Právní regulace, prevence soudních sporů** - Na úrovni jednotlivých států a EU vzniká legislativa zavádějící povinnost zpracování tzv. zpráv o udržitelnosti, povinnost prověření dodavatelských řetězců, předpisy chránící klima, lidská práva, rovnost atp.... Nová legislativa přináší novou odpovědnost korporací a management je nucen tato rizika efektivně řídit. Zvyšuje se riziko sporů – greenwashing, „me too“, apod
- **PR image, reputace a marketing** - „Udržitelnost“ se stala součástí PR obrazu mnoha společností, sílí tlak veřejnosti, nevládních organizací, ovlivňuje trh práce

Diskuze

Děkuji za pozornost!

Mgr. Bc. Libor Novák, advokát

libor.novak@havelpartners.cz

Nejúspěšnější kancelář
v ČR a SR dle celkového
počtu nominací a titulů
(2008–2022)

Nejlepší právnická firma
roku v České republice
(2020–2022)

1. místo v celkovém počtu
realizovaných fúzí a akvizic
v České republice

Nejprestižnější a nejznámější
značka mezi advokátními
kancelářemi v ČR
(2019–2022)

TOP Zaměstnavatelé
1. místo v kategorii
Advokátní kancelář v ČR
(2015–2023)

Hodnocení
nejvyšší důvěryhodnosti
Dun & Bradstreet

